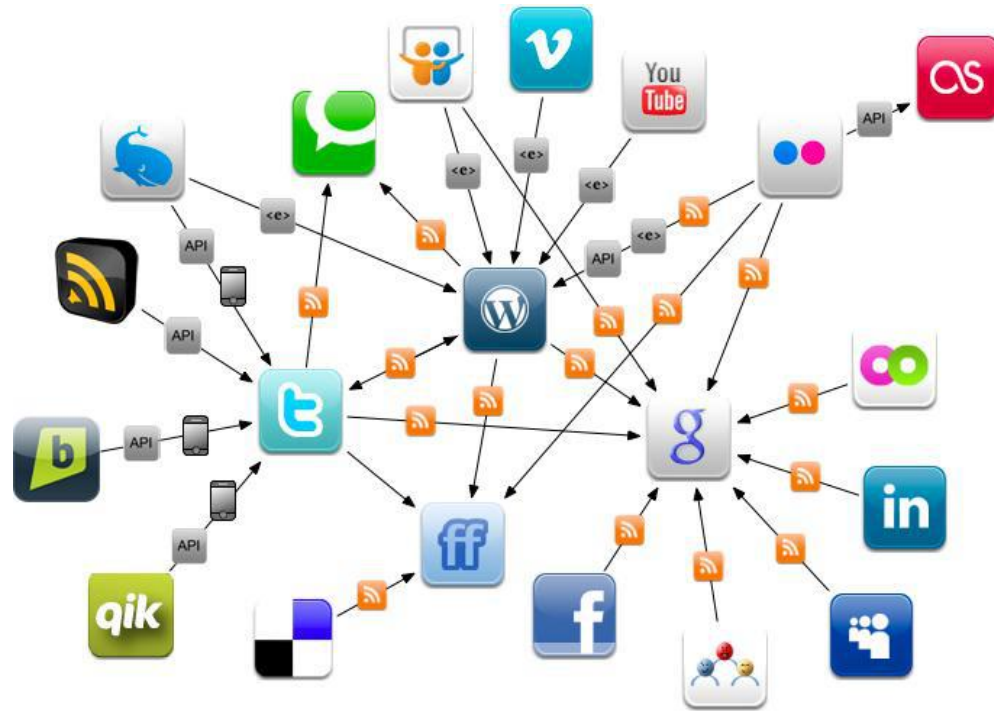

SOCIÁLNE SIETE NA INTERNETE

Pre 6., 7.,8. ročník ZŠ

Pripravil Mgr. M. Hadbavný

Čo nás bude zaujímať?

- ◆ ČO JE SOCIÁLNA SIETĚ
- ◆ HISTÓRIA SOCIÁLNYCH SIETI
- ◆ TYPY SOCIÁLNYCH SIETI
- ◆ POZITÍVA SOCIÁLNYCH SIETI
- ◆ NEGATÍVA SOCIÁLNYCH SIETI
- ◆ NEBEZPEČENSTVO NA SOCIÁLNYCH SIETĚACH

Čo je sociálna sieť na internete?

- ◆ Ide o prepájanie kontaktov medzi ľuďmi, ktorí majú niečo spoločné.
- ◆ Internetová služba fungujúca pomocou webovej stránky určená na nadväzovanie a udržiavanie kontaktov medzi ľuďmi.
- ◆ Je to druh služby, ktorá umožňuje komunikáciu a zdieľanie informácií viac menej trvalým spôsobom, čím sa odlišuje od chatu.
- ◆ Charakteristickým znakom sociálnych sietí je existencia profilov, ktoré prezentujú skutočné osoby.

História sociálnych sietí

- ◆ **1969** – [ARPANET](#) (predchodca internetu, počítačová sieť)
- ◆ **1987** – [Internet](#)
- ◆ **1991** – internetová služba [world wide web](#) - Timothy Berners-Lee
- ◆ **1997** – Prvá sociálna sieť vo webovom priestore. Andrew Weinreich založil portál [SixDegrees.com](#). Umožnil užívateľom vytvárať profily, zoznamy priateľov a rok nato aj prístup na priateľov profil a na zoznam jeho priateľov.
- ◆ **1999** – Web 2.0 - zmena zo statických stránok na stránky, ktoré vedú s používateľom dialóg a umožňujú mu priamo sa podieľať na tvorbe obsahu internetu.
- ◆ **2002** – popularitu získava zoznamovací portál [Friendster.com](#).
- ◆ **2003** – najväčší rozmach sociálnych sietí - vznik sociálnych sietí [MySpace](#), [LinkedIn](#).
- ◆ **2004** – Vznik najpopulárnejšej a najväčšej sociálnej siete [Facebook](#). Zakladateľmi sú Mark Zuckerberg, Andrew McCollum, Dustin Moskovitz, Chris Hughes a Eduard Saverin.
- ◆ **2012** – Facebook prelomil magickú hranicu, viac ako miliarda aktívnych používateľov.

Typy sociálnych sietí

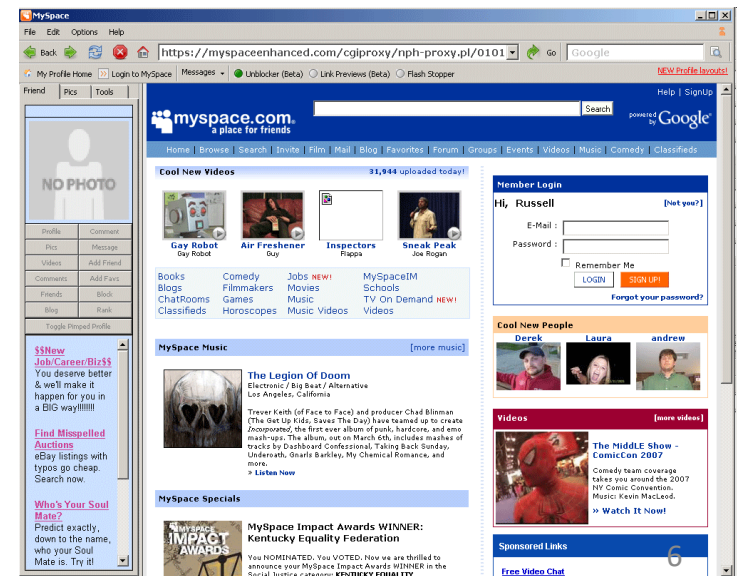
- ◆ **Informačné** - tieto sociálne siete sú zväčša zložené z ľudí, ktorí hľadajú odpovede na každodenné problémy. Tieto komunity sú často spojené s firmami, ako sú banky, maloobchodníci a iné spoločnosti, ktoré sú prostredníctvom sociálnych sietí spojené so svojimi zákazníkmi a komunikujú s nimi.
- ◆ **Profesijné** – sociálne siete, ktoré zamestnancom pomôžu pokročiť vo svojej kariére alebo odvetví. Tieto sociálne siete s zväčša vytvárajú v podnikoch a slúžia na komunikáciu medzi zamestnancami a zamestnávateľom, no taktiež medzi firmou a zákazníkmi.
- ◆ **Vzdelávacie** – tu sú zoskupení najmä študenti za účelom spolupracovať s ostatnými študentmi na akademických projektoch, robiť výskumy, alebo komunikovať s profesormi a učiteľmi prostredníctvom blogov a triednych fór. Tieto sociálne siete sa čoraz viac stávajú veľmi populárne v rámci vzdelávacieho systému.
- ◆ **Koníčky** – sociálne siete zamerané na koníčky sú najpopulárnejšie, pretože užívatelia často vykonávajú prieskum o svojich koníčkoch a tak nachádzajú množstvo ľudí z celého sveta, s ktorými majú rovnaké záujmy a rozhodnú sa vytvoriť sociálnu sieť zameranú na svoje koníčky, preto tieto siete patria medzi najobľúbenejšie.
- ◆ **Novinky** – ďalší populárny druh sociálnej siete, kde je publikovaný „komunitný obsah“. Ide o veľký obsah webových stránok, kde členovia môžu publikovať novinové články, komentáre, alebo čokoľvek iné. Tieto stránky niekedy vytvárajú zaujímavý obsah, no ak obsah nie je kontrolovaný, môže vytvoriť propagačný blázinec plný reklám.

Sociálna sieť MySpace

Jeden zo **starších** a najúspešnejších portálov (od augusta 2003), kde každý používateľ má akoby vlastný blog, ktorý si upravuje, umiestňuje doň rôzne aplikácie a grafické prvky, prehrávanie videozáznamov a ďalšie prvky.

My Space je **súkromná firma** cca 1000 zamestnancov. Firma sídli v Kalifornii v meste Beverly Hills. Jedným z jej najznámejších partnerov je **Google**, ktorý pre nich vypracoval vyhľadávanie. Celá služba je financovaná pomocou **reklamy** a jej používanie je **bezplatné**. Služba ponúka osobné profily užívateľom od **14 rokov** a niektoré špeciálne profily pre hudobníkov alebo hercov.

<http://www.myspace.com/>

Sociálna sieť Facebook

Vznikol v roku **2004** pôvodne ako školský server, ktorý sa neskôr rozšíril na jednu z najpopulárnejších komunití.

Vytvoril ho študent Harvardu **Mark Zuckerberg**. Služby Facebooku sa postupne rozšírili a boli do neho zapojené nové a nové univerzity. V súčasnosti má vo Facebooku svoju používateľskú skupinu každá univerzita a aj najznámejšie stredné školy. Pomocou Facebooku dokážete vyhľadať svojich bývalých, terajších, prípadne budúcich spolužiakov. Každý užívateľ má vlastný blog. Základný profil je doplnený množstvom **miniaplikácií**. Facebook obsahuje **otvorené programovacie prostredie**, takže každý s dobrým nápadom môže prispieť.

V **dnešnej dobe** slúži Facebook hlavne na komunikáciu, nadväzovanie priateľstiev a zdieľanie fotografií či videí. V polovici roku **2006** mal už 7 miliónov členov. V súčasnosti sa odhaduje počet členov viac ako 600 miliónov a dostupný je skoro na celom svete. MySpace stratil svoju prvotnú pozíciu s počtom užívateľov nad 100 miliónov už v roku 2008. Facebook zamestnáva momentálne viac ako 1000 zamestnancov a jeho aktuálna trhovacia cena sa pohybuje tesne nad úrovňou 50 miliárd dolárov.

<https://www.facebook.com>

Sociálna sieť LinkedIn

Obchodne orientovaná internetová sociálna sieť založená v decembri **2002** a spustená v máji **2003**.

Využíva sa hlavne pre vytváranie **profesionálnych sietí**. Od decembra 2007 bola návštevnosť približne 3,2 miliónov návštevníkov za mesiac.

V auguste mala približne 25 miliónov členov, z toho viac ako **20 tisíc zo Slovenska**.

The screenshot shows the LinkedIn homepage for a user. The top navigation bar includes 'People', 'Jobs', 'Answers', and 'Companies'. The main content area is divided into several sections: 'Inbox' with 3 unread messages, 'Network Updates' with 2 status updates, and 'People you may know' with 3 suggestions. The 'Inbox' section lists messages from Ratibor Libal, Tomas Vrana, and LinkedIn Partner. The 'Network Updates' section shows a status update from Jan Handl. The 'People you may know' section lists Radek Kubes, Josef Pliska, and Jana Vávrová. The bottom right corner features a 'Premium Account' upgrade prompt and a 'Who's viewed my profile?' notification.

<https://www.linkedin.com/>

Sociálna sieť Hi5

Vznikol koncom roku **2007**. Užívateľ si môže vytvoriť vlastný účet, ktorý mu pomáha pri vyhľadávaní.

Ako náhle je nastavený profil je možné použiť funkciu, ktorá umožňuje prejsť na HI5 stránky, vyhľadávať emailové adresy a telefónne čísla.

Je tu možnosť zapojiť sa do mnohých sietí ako napr. vysoké školy, stredné školy, ...

<https://secure.hi5.com/>

Sociálna sieť Unister

Je **študentský portál** na webe a po rýchlom zaregistrovaní sa, vyplnení profilu, pridaní fotky môžete naháňať priateľov. Za úlohu si kladie **zoznamovať mladých ľudí na základe vzdelania či spoločného predmetu štúdia**.

Unister ponúka vyhľadávanie na základe všemožných kritérií a práve to je ťahákom pre registráciu. Stačí zadať študijný odbor, názov školy, prípadne hľadať naslepo cez meno, vek, pohlavie či dátum začiatku štúdia. Unister je medzinárodná stránka, teda stretávajú sa tu študenti z celého sveta. Unister tiež motivuje svojich užívateľov aj **finančne**. Stačí mať fotku a požiadať o prémie, ktorá sa pohybuje vo výške 1 euro za člena do 10 ľudí a o 50 eurocentov viac, ak tvoje pozvanie akceptuje viac než 20 ľudí. Prémie sa vyplácajú, keď ich výška presiahne 10 eur. Dá sa z toho urobiť celkom dobrý biznis, až pokiaľ sa neminú priatelia a známi. Unister ponúka spôsob ako hodnotiť sympatických ľudí tzv. **ľufaktorom**.

<http://www.unister.sk>

Pozitívna sociálnych sieti

Možnosť spoznávať ľudí po celom svete

Môžete osloviť, alebo byť oslovený kýmkoľvek na svete. Facebook vás spája s ľuďmi ktorých pravdepodobne poznáte, spolužiaci zo školy a starý známy, ale Google plus či Twitter vám umožní spoznať celý svet.

Jednoduchá a okamžitá komunikácia

Stačí otvoriť notebook, či zapnúť telefón a môžeme komunikovať. A takmer všetky komunikačné aplikácie sú zdarma a ľahko dostupné.

Správy a informácie v reálnom čase

Sociálne siete vám umožňujú byť stále v obraze a pomocou nástenky, ste vždy informovaný o tom čo sa deje. Navyše sami si vyberáte okruh vašich záujmov, a tak sledujete len to čo chcete.

Príležitosť pre podnikateľov

Majitelia firiem a rôzne organizácie sa môžu spájať so zákazníkmi a predávať svoje produkty a služby.

Zábava a pôžitok

Mnoho ľudí si tak vďaka nim kráti čas. Je to prirodzené, rodíme sa ako sociálny tvor. Je uspokojujúce vidieť komentáre a reakcie našich priateľov. Tiež môžete vidieť čo robia vaši známy bez toho aby ste s nimi nadväzovali kontakt. Pomáhajú vám spoznať vašich známych prostredníctvom toho čo sa im páči a zdieľajú.

Negatíva sociálnych sietí

Záplava informácií

Máme tendenciu potvrdiť na sociálnych sieťach veľa priateľov. To nakoniec spôsobí preplnenosť informáciami. Prestávate stíhať sledovať toľko selfie, odkazov, videí, nedá sa stihnúť všetko si prezeráť. Premiešava sa to čo máme záujem sledovať s tým čo nemáme záujem sledovať.

Ochrana osobných údajov

Vďaka tomu, čo všetko je možné zdieľať by ochrana súkromia mala byť prioritná. Sociálne siete vám umožňujú zdieľať kde sa práve nachádzate, alebo môžete uverejniť príspevok, ktorý vás v práci môže dostať do problémov. Preto by ste ochranu osobných údajov mali brať vážne.

Sociálny tlak

Nátlak alebo kyberšikana, hlavne ak ide o dospievajúcich môže byť online nátlak oveľa väčší ako v reálnom svete. V extrémnych prípadoch tlak zo sociálnych sietí vedie k stresu, úzkosti a depresiám.

Náhrada sociálnej interakcie

Od rozhovoru s priateľmi vás delí jedno kliknutie, a je to oveľa pohodlnejšie ako niekam cestovať. Preto niektoré zdroje uvádzajú, že sociálne siete podporujú asociálne správanie.

Nedostatok pohybu, nekvalitný spánok

Väčšina pritom ako trávi čas na sociálnej sieti, sedí alebo leží. Na pohyb už neostáva v priebehu dňa čas. Tiež isté zdroje uvádzajú, že umelé osvetlenie obrazovky PC alebo telefónu v noci negatívne ovplyvňuje spánkový režim.

Nebezpečenstvo na sociálnych sieťach

Kybernetická šikana

Časy, keď jediným miestom šikany boli školské priestory sú nenávratne preč. Šikana sa rozšírila v súčasnosti aj do kybernetického priestoru a prebieha vo virtuálnej forme. Zverejňovanie osobných údajov a informácií sa stalo bežnou súčasťou každodenného života dnešnej populácie. To čo bolo kedysi súkromné, sa stáva doslova verejným majetkom a hlavne deti, ktoré si neuvedomujú tento aspekt sociálnych sietí sú najviac ohrozené.

Fotografie

Pri zverejnení fotografií si ľudia neuvedomujú, že fotka sa s príspevkom stane verejná a šírená tak, že už je takmer nemožné odstrániť. Pri prechode viacerými miestami virtuálnym svetom, ju môže stiahnuť do svojho osobného zariadenia kľudne aj tisíce ľudí. Často teda nerozvážnosť a uverejnenie inkriminovanej fotky, môže mať v budúcnosti fatálne následky jej zneužitím proti Vám.

Vírusy

Súčasťou internetu sú v podstate od jeho začiatkov. Sú veľmi podobné mikroorganizmom, po ktorých sú pomenované. Sú totiž schopné replikovať sa a poškodzovať užívateľské dáta. Sú rôzne formy vírusov ako makro vírusy, parazitické vírusy či boot vírus. Ich moderné formy sú veľmi zložité a sofistikované, pretože sa neustále vyvíjajú. Na ich detekciu a odstránenie sa musia tým istým tempom vyvíjať aj antivírusové programy. Netreba teda podceňovať ich aktualizácie a investícia do nich je žiadaným prvkom v ochrane našich údajov.

Trójsky kôň

Pomenovaný podľa známeho príbehu Trójskej vojny, keď Odysseus navrhol postaviť sochu dreveného koňa, v ktorom sa vojaci infiltrovali do nedobytného trójskeho mesta. Jeho Interpretácia ako vírusu je nesprávna. Nevyužíva totiž duplikáciu ale jeho hlavným účelom je poškodenie dát. Najčastejšie sa vyskytuje v súbore s príponou „.exe“. Znova treba mať k dispozícii najnovšie antivírusové programy, ktoré vedia pravidelnými kontrolami odhaliť túto hrozbu.

Čo si si zapamätal?

- ◆ Čo je sociálna sieť?
- ◆ V ktorom roku vznikla prvá plnohodnotná sociálna sieť SixDegrees?
- ◆ Aké typy sociálnych sietí poznáme
- ◆ Kto bol zakladateľom sociálnej siete Facebook?
- ◆ Ktorý portál je najznámejší z kategórie vzdelávacích sociálnych sietí?
- ◆ Aké pozitíva používania sociálnych sietí sme spomínali?
- ◆ Aké negatíva používanie sociálnych sietí si pamätáš?

KONIEC

ĎAKUJEM

za

pozornosť...